

● Zbiory jego wierszy i prozy są licznie wydawane, także za granicą (tłumaczone m.in. na języki: niemiecki, słowacki, flamandzki, bułgarski, francuski, ukraiński, macedoński, angielski, czeski, węgierski, hebrajski, rosyjski, włoski, hiszpański). Jeszcze za życia ks. Jan Twardowski został patronem licznych szkół i bibliotek. W publikacjach *Zaufałem drodze* *Wiersze wszystkie* (2004), *Budzić nadzieję. Abecadło dziewięćdziesięciolatka* (2005), *Autobiografia* (2006–2007) zawarł (wierszem i prozą) kwintesencję przemysłu o Bogu, przyrodzie, wierze, życiu, miłości, prostocie, stosunku do upokorzeń, cierpienia i śmierci, roli duchownego we współczesnym świecie.

dr Aleksandra Iwanowska
Uniwersytet Gdańsk

● W dniu 1 czerwca 2010 r. Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu monety upamiętniające 95. rocznicę urodzin ks. Jana Twardowskiego, o nominałach:

2 zł – wykonaną stemplem zwykłym ze stopu Nordic Gold

10 zł – wykonaną stemplem lustrzanym w srebrze

MONETY EMISJI 2010 MONETY EMISJI 2010

Narodowy Bank Polski

ma wyłączne prawo emitowania znaków
pieniężnych w Polsce.

Oprócz monet i banknotów powszechnego obiegu
NBP emituje także monety i banknoty kolekcjonerskie.

Emisja wartości kolekcjonerskich
stanowi okazję zarówno do upamiętniania
ważnych historycznych rocznic i postaci, jak i do rozwijania
zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Od 1996 roku NBP emituje także
dwuzłotowe monety okolicznościowe
powszechnego obiegu ze stopu Nordic Gold.

Wszystkie monety i banknoty emitowane przez NBP
są prawnym środkiem płatniczym w Polsce.

NBP

Narodowy Bank Polski

monety

Informacje o planie emisji
znajdują się na stronie:

www.nbp.pl/monety

Sprzedaż monet kolekcjonerskich emitowanych przez
NBP jest prowadzona wyłącznie w formie aukcji
internetowych w serwisie Kolekcjoner pod adresem:

www.kolekcjoner.nbp.pl

 KOLEKCJONER

Monety zostały wyprodukowane
w Mennicy Polskiej S.A. w Warszawie.

Skład i druk: Drukarnia NBP

95. rocznica urodzin
ks. Jana Twardowskiego

95. rocznica urodzin ks. Jana Twardowskiego

- Jan Twardowski (1.06.1915–18.01.2006) mówił o sobie, że „jest księdzem piszącym wiersze”. Miał kochających się rodziców Jana i Anielę, trzy siostry, liczną wielopokoleniową rodzinę, w której przeżył szczęśliwe dzieciństwo. Atmosfera domu, wakacje na wsi i lektury ukształtowały wrażliwość przyszłego poety. Do jego ulubionych autorów należał J. Ch. Andersen, dzięki któremu nauczył się dostrzegać biedę, krzywdę, niesprawiedliwość, poniżenie, niezawinioną brzydotę. Po ukończeniu nauki w gimnazjum matematyczno-przyrodniczym, w 1935 r. Jan Twardowski rozpoczął studia polonistyczne na Uniwersytecie Warszawskim, które przerwał w 1939 r. wybuch II wojny światowej. W czasie Powstania Warszawskiego poeta brał udział w pracach konspiracyjnych w szeregach AK. Był dwukrotnie ranny. W 1945 r. wstąpił do seminarium duchownego, oraz podjął przerwane studia, które ukończył w 1948 r. Pracę magisterską poświęcił poezji Juliusza Słowackiego. W tym samym roku otrzymał święcenia kapłańskie.
- W latach 1948–1951 pracował w wiejskiej parafii w Żbikowie (Pruszków) i jednocześnie uczył religii w szkole specjalnej. W 1951 r. wrócił na stałe do Warszawy, gdzie w latach 1951–1959 pracował w trzech parafiach. W latach 1959–2004 był rektorem kościoła pw. św. Józefa Oblubieńca przy klasztorze Zakonu Nawiedzenia NMP. Zasiadał tam z homilii, zwłaszcza dla dzieci, z nieformalnych lekcji religii oraz przygotowywania dorosłych do sakramentów. Skupiał wokół siebie ludzi poszukujących, wątpiących, zagubionych. Przyciągał postawą świadka Chrystusa, który niczego nie narzuca.

- Ks. Jan Twardowski wiersze pisał przez całe życie. Były one dlań pamiętnikiem, który zachowywał wzruszenia, obserwacje, spotkania, rozmowy z przyjaciółmi. Jak poeta zadebiutował w 1932 r. na łamach szkolnego pisma „Kuznia Młodych”, którego był współredaktorem (1933–1935). Pierwszy tomik wierszy *Powrót Andersena* został wydany w 1937 r. Po wojnie ks. Twardowski publikował w czasopiśmie, głównie w „Tygodniku Powszechnym”. Pierwszy powojenny tomik *Wiersze* wydano w 1959 r., kolejny – *Znaki uñości* w 1970 r. Pierwszy zbiór wierszy *Nie przyszedłem pana nawracać* ukazał się w 1986 r. Krytyka przyjęła wiersze ks. Twardowskiego pozytywnie, jako nowe zjawisko w poezji kapłańskiej i religijnej. Podkreślano jego związki z franciszkanizmem. Śmiało, często krytyczne opinie poety znacznie wyprzedziły reformy Soboru Watykańskiego II. Wiersze wyrażały pogodne spojrzenie na świat, jego afirmację, zachwyt Bogiem obecnym w przyrodzie i w ludziach, a także akceptację cierpienia, ułomności, samotności, szukanie dobra, zadziwienie tym co niepojęte. Ks. Twardowski po raz pierwszy od czasu baroku wprowadził do poezji religijnej humor („humor dyskretnego uśmiechu”), radość, ale też ironię czy autoironię. Sięgał po proste środki wyrazu – zwierzenie, rozmowę, modlitwę, refleksję. Jako poetę ceniono go za prostotę, zwięzłość, skłonność do aforyzmów, stosowanie paradoksów, umiejętne łączenie refleksji teologicznej i filozoficznej z potocznym, niekiedy kolokwialnym, językiem. Twórczość ks. Jana Twardowskiego wyrasta z kapłańskiego doświadczenia, obserwacji życia codziennego

- i – przede wszystkim – głębokiej analizy Pisma Świętego. Niektóre wersy stały się znanymi aforyzmami, skrzydlatymi słowami, np. „Spieszmy się kochać ludzi tak szybko odchodzą”, „zapomnij, że jesteś, gdy mówisz, że kochasz”, „kiedy Bóg drzwi zamyka to otwiera okno”.
- Od 1973 r. publikował książki dla dzieci. Dwa najpopularniejsze zbiory: *Zeszyt w kratkę*, *Patyki i patyczki* weszły w 2007 r. do kanonu lektur szkolnych. W swojej twórczości nie poddawał się prądom czy literackiej modzie. Zachował indywidualizm i autentyczność. Twórczość literacka była dla niego dopełnieniem pracy kapłańskiej, narzędziem do pokazywania postawy wiary: „W świecie niewiary próbuję mówić o wierze, w świecie bez nadziei – o nadziei, w świecie bez miłości – o miłości”.
- Pod koniec XX w. jego utwory cieszyły się ogromną popularnością, zaś jego samego zaliczono – także w środowisku agnostyków – do grona najwyższej cenionych poetów polskich. Różnorodnie gatunkowo utwory prozatorskie (rozważania, myśli, felietony, aforyzmy, opowiadania dla dzieci) odzwierciedlają bogactwo refleksji ks. Twardowskiego jako myśliciela, filozofa, przewodnika duchowego oraz wybitnego kaznodziei. Stał się popularny wśród wszystkich pokoleń czytelników, znalazł się wśród najlepszych polskich autorów, uznawany jako autorytet moralny. Otrzymał wiele nagród literackich, wyróżnień, medali w kraju i za granicą, z których wysoko cenili tytuły Kawalera Orderu Uśmiechu (1996) i doktora honoris causa KUL (1999).

MONETY EMISJI 2010 MONETY EMISJI 2010 MONETY EMISJI 2010 MONETY EMISJI 2010 MONETY EMISJI 2010 MONETY EMISJI 2010 MONETY EMISJI 2010

NOMINAŁ 10 ZŁ

metal Ag 925/1000 ■ stempel lustrzany ■ średnica 32,0 mm
■ masa 14,14 g ■ wielkość emisji (nakład) 50.000 szt.

AWERS: Z lewej strony, u dołu, wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Pod wizerunkiem orła, po prawej stronie napis: 10 ZŁ. W tle stylizowany wizerunek fragmentu frontu Kościoła Sióstr Wizytek pw. św. Józefa Oblubieńca Niepokalanej Bogurodzicy Maryi w Warszawie. U góry z prawej strony półkolem napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA, oddzielony kropką od oznaczenia roku emisji: 2010. Pod lewą łapą orła znak mennicy: M/W.

REWERS: Z prawej strony stylizowany wizerunek popiersia księdza Jana Twardowskiego. Z lewej strony napis: SPIESZMY SIĘ/KOCHAĆ LUDZI/TAK SZYBKO/ODCHODZĄ. Poniżej faksymile podpisu księdza Jana Twardowskiego. W tle fragment stylizowanego wizerunku krzyża. W otoku napis: 95. ROCZNICA URODZIN KS. JANA TWARDOWSKIEGO.

Projektant monety: DOMINIKA KARPIŃSKA-KOPIEC

NOMINAŁ 2 ZŁ

metal stop CuAl5Zn5Sn1 ■ stempel zwykły ■ średnica 27,0 mm
masa 8,15 g ■ wielkość emisji (nakład) 1.000.000 szt.

AWERS: Wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Po bokach orła oznaczenie roku emisji: 20-10, pod orłem napis: ZŁ 2 ZŁ. W otoku napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA, poprzedzony oraz zakończony sześcioma perełkami. Pod lewą łapą orła znak mennicy: M/W.

REWERS: Z prawej strony stylizowany wizerunek popiersia księdza Jana Twardowskiego. W tle stylizowany wizerunek liry z wkomponowanym wizerunkiem krzyża. U góry w otoku napis: 95. ROCZNICA URODZIN KS. JANA TWARDOWSKIEGO.

NA BOKU: osmiokrotnie powtórzony napis: NBP, co drugi odwrócony o 180 stopni, rozdzielony gwiazdkami.

Projektant awersu: EWA TYC-KARPIŃSKA
Projektant rewersu: DOMINIKA KARPIŃSKA-KOPIEC